

Voorstel aan : Gemeenteraad van 27 januari 2014
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 14 januari 2014
Nummer : 4
Onderwerp : Keuzenota transitie en transformatie Sociaal Domein
Bijlage(n) : 1. Keuzenota en bijlagenboek
2. Concept raadsbesluit

Samenvatting : De keuzenota transitie en transformatie Sociaal Domein is de afsluiting van de eerste fase (inventarisatie, analyse en kaderstelling) van het invoeringstraject Decentralisaties. Hiermee liggen wij op koers. In deze keuzenota hebben wij de uitgangspunten verwerkt die zijn vastgelegd in de Kadernota Wmo, het beleidsplan Wmo/LGB, de conceptwetteksten Jeugd, Wmo 2015 en Participatiewet, de samenwerking op (boven)regionaal niveau en vele gesprekken met belanghebbenden. Met deze nota vragen wij uw instemming voor een aantal keuzes die richtinggevend zijn bij de verdere uitwerking van de transities en transformaties en de samenwerking op (boven)regionaal niveau. De verbouw van de verzorgingsstaat vraagt meer middelen dan het Rijk hiervoor beschikbaar heeft gesteld. Voor uitbreiding van de capaciteit, communicatie, inhuur expertise en onderzoek is een aanvullend budget nodig van € 70.000,- voor 2014.

Voorgestelde beslissing : Keuzenota transitie en transformatie Sociaal Domein vaststellen.
Voor de voorbereiding van de decentralisaties een bedrag € 70.000,- bijramen voor 2014

Inleiding

De decentralisaties behoeven geen inleidende woorden meer. Iedereen weet dat de verzorgingstaat wordt verbouwd. De eerste fase van de verbouwing moet op 1 november 2014 klaar zijn. Inwoners, nieuwe cliënten, zullen dan niet meer door het Centrum Indicatiestelling Zorg of Bureau Jeugdzorg worden geïndiceerd. Op 1 januari 2015 worden vervolgens de Jeugdwet, de Wmo 2015 en de Participatiewet van kracht.

Opzet en inhoud

Deze keuzenota is het vervolg op de Kadernota Wmo en het beleidsplan Wmo/LGB, een volgende stap in de kaderstelling. De keuzenota is gebaseerd op hetgeen bekend is begin december 2013. Zoals bekend zijn de wettelijke kaders nog niet vastgesteld. De transities staan echter nog steeds gepland voor 1 januari 2015. Bij behandeling in de gemeenteraad kan de actualiteitswaarde van deze nota op onderdelen achterhaald zijn.

De nota start met een samenvatting en overzicht van de besluitpunten. Deze besluitpunten vindt u bij de respectievelijke hoofdstukken van de nota terug. In de volgende 3 hoofdstukken hebben wij respectievelijk het landelijke kader, de regionale samenwerking en de lokale inzet beschreven. In een apart bijlagenboek zijn verschillende notities opgenomen. Centrale schakels in de lokale inzet zijn de ontwikkeling van het wijkteam dat de centrale toegang tot alle zorg in Haren gaat vormen, en de ontwikkeling van een 0^e en 1^e lijns instelling.

Op het terrein van de Wmo en jeugd werken wij samen met 23 Groninger gemeenten. Voor inkoop en contractering kiezen wij voor bestuurlijk aanbesteding en beleidsgestuurde contract financiering. Voor de gespecialiseerde jeugdzorg en AWBZ begeleiding maken wij in regionaal verband afspraken. Via het Regionaal Transitie Arrangement Jeugd en Wmo wordt de continuering van de ondersteuning voor de periode 2015 – 2017 geregeld. In de loop van deze periode moet de transformatie van het sociale domein steeds meer vorm krijgen. Maatwerk, eigen kracht, ontschotting, ontjuridisering en integraliteit zijn de kaders voor de inrichting van het Sociale Domein per 1 januari 2015. De cliënt en het wijkteam staan centraal in deze transformatie. Vanaf 1 januari a.s. werken wij met één integraal wijkteam voor heel Haren. Dit wijkteam is volop in ontwikkeling. Het projectplan Wijkteam is opgenomen in het bijlagenboek. Wij blijven in gesprek met cliënten, aanbieders, professionals en belangengroepen. Op 1 januari 2014 is de website www.zorginharen.nl online. Wij stimuleren initiatieven die leiden tot lokale vraaggerichte ondersteuning voor alle doelgroepen in het sociaal domein. Dit soort tijdelijke initiatieven kunnen wij faciliteren op basis van flexibele financiering. Wijk- of populatiebekostiging zijn hiervoor mogelijk geschikt. Met lokale partijen samen ontwikkelen wij collectieve voorzieningen om een verschuiving van 2e naar 1e en van 1e naar 0e lijn te organiseren. U kunt daarbij denken aan collectieve voorzieningen voor dagopvang voor specifieke groepen, maatjesprojecten, arbeidsmatige dagbesteding etc. De nieuwe 0e en 1e lijns instelling zal hierin een belangrijke rol gaan spelen.

Met deze nota vragen wij uw instemming voor een aantal keuzes die richtinggevend zijn bij de verdere uitwerking van de transities en transformaties en de samenwerking op (boven)regionaal niveau. In de loop van 2014 zullen meer uitwerkingpunten ter besluitvorming aan de gemeenteraden worden voorgelegd.

Financiën

Invoeringsbudget 2014

Voor de invoering van de decentralisaties zijn extra financiële middelen nodig. Meer middelen dan door het Rijk nu beschikbaar zijn gesteld. De decentralisaties zijn dermate groot in omvang, dat niet alle stappen in het proces voorzienbaar zijn. De organisatie is ingericht op bestaande taken, de decentralisaties doen een extra beroep op de ambtelijke capaciteit.

Gelet op de uitzetting van de gemeentelijke begroting met 9 à 10 miljoen en de toename van het aantal partners, zowel professioneel als burgers, zet de capaciteitsbehoefte hoe dan ook uit. De organisatie en bedrijfsvoering moet daarop worden aangepast.

Communicatie, overleg met burgers en (nieuwe) partners etc. kost in dit proces erg veel tijd, maar is noodzakelijk. Er doen zich grote risico's voor ten aanzien van de onduidelijke besluitvorming in Den Haag. Dit geldt zowel voor de inhoud als de termijn waarop besluitvorming definitief wordt. De (beschikbare) tijd wordt daardoor een steeds belangrijker risico in het succesvol invoeren van de decentralisaties.

Er worden nu minimale budgetten gereserveerd om snel op opkomende vragen in te kunnen spelen. Het gaat dan in veel gevallen om specialistische kennis die intern (privacy, ict, juridisch, inkoop etc.) niet voorhanden is, of bijvoorbeeld inhuur voor tijdsintensieve onderdelen in het proces, waarvoor goedkopere krachten kunnen worden ingehuurd. Hierbij wordt al gebruik gemaakt van mogelijkheden die arbeidsre-integratie bieden. Op sommige dossiers worden ook door de samenwerkende gemeenten kosten gemaakt voor de onderwerpen die provinciaal of regionaal worden onderzocht, zoals bijvoorbeeld vervoer. Deze kosten zijn niet vooraf inzichtelijk, maar vallen hoe dan ook lager uit dan wanneer deze voor eigen rekening worden genomen.

Overzicht

Kosten 2014 Transitie Sociaal Domein		
Urenuitbreiding intern		€ 33.360
Externe inhuur	Communicatie	€ 33.360
	Vervanging jeugd	€ 27.040
	Ondersteuning wijkteam	€ 21.632
Inhuur Expertise	Juridisch, Inkoop, Onderzoek	€ 37.000
Routekaart Jeugd		€ 14.608
Communicatiebudget		€ 5.000
Kosten ICT		€ 15.000
Wijkverpleegkundige en ontwikkeling wijkteam		€ 50.000
Totaal kosten 2014		€ 237.000
Dekking 2014		
Te dekken bedrag		€ 237.000
Reeds in begroting	Routekaart jeugd	€ 14.608
	stelpost transitie Sociaal Domein	€ 36.060
	Urenuitbreiding intern	€ 33.360
Inkomsten ivm werkzaamheden voor derden		€ 3.800
Provinciale subsidie niet-krimp regio		€ 29.000
Verwachte rijks gelden wijkteamontwikkeling		€ 50.000
Verschil kosten en dekking (afgerond)		€ 70.000

De risico's op de programma's zijn vele malen groter dan de mogelijk noodzakelijke investeringen in de voorbereiding. Onvoldoende snelheid in het proces of onvoldoende kennis en capaciteit kan dus later hoge lasten opleveren. Gezien alle onduidelijkheid kan aanpassing van het Projectplan, ook financieel, noodzakelijk zijn indien het wetgevingstraject tot andere opgaven leidt.

Conclusie

1. Uw raad wordt voorgesteld de Keuzenota transitie en transformatie Sociaal Domein gemeente Haren vast te stellen.
2. Uw raad wordt voorgesteld een budget van € 70.000,- bij te ramen.

Haren, 16 december 2013

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

J.G. Vlietstra,
burgemeester